

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

ИНСТИТУТ ПО ФУРАЖНИТЕ КУЛТУРИ-ПЛЕВЕН

Плевен, 5800, ул. "Ген. Владимир Вазов" 89, тел. 064 805882 факс 064 805881; e-mail: ifc@el-soft.com

Утвърдил:

Директор на Институт по фуражните култури – Плевен

Проф. д-р Ивелина Николова

ЕТИЧЕН КОДЕКС

ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА УЧЕНИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ ОТ ИНСТИТУТ ПО ФУРАЖНИТЕ КУЛТУРИ – ПЛЕВЕН

ВЪВЕДЕНИЕ

Институт по фуражните култури – Плевен (ИФК) е научна организация към Селскостопанска академия за фундаментални научни изследвания, за научно-приложна, иновативна, образователна, обслужваща и спомагателна дейност в областта на фуражното производство.

Институтът изпълнява тази функция и научна стратегия в рамките на Селскостопанска академия (ССА) като се ръководи от принципите на признати етични практики, етични принципи и етични норми на поведение.

Основният принцип е спазването на законодателството в Република България, на признатите етични практики, етични принципи, етични норми на поведение, утвърдени от различните национални, отраслови и институционални етични кодекси.

Настоящият Етичен кодекс, наричан по-долу накратко Кодекса, се отнася и се прилага спрямо всички служители на ИФК. Обхваща научно-изследователската, лаборантска, техническа, административна, научно-приложна и производствена дейност, които се извършват в института.

Кодексът се гради върху изискването за функционалност и отвореност. За да работи добре, той не само допуска, но и изисква непрекъснато да се добавят нови етични стандарти и наложили се добри практики, които са в съответствие с бързо развиващата се наука, изискванията на академичната среда и на обществото.

Процедурите за подаване на сигнали, обсъждане и разрешаване на неетично поведение са описани в настоящите етични норми за поведение (Кодекс) и се съблюдават и решават от Етична комисия към ИФК.

Нарушаването и несъобразяването на служител от ИФК с етичните норми на поведение заложен в Кодекса, водят до уронване на престижа на ИФК и загуба на доверие в него.

Поведението на служителите от ИФК извън служебните им задължения, не се регулира от настоящия Етичен кодекс.

РАЗДЕЛ I

ЦЕЛ И ПРИНЦИПИ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Чл. 1. (1) Етичният кодекс цели да изведе стандарт за професионално поведение в общността на учените-изследователи, докторанти, технически и административен персонал в ИФК, с който членове на институтската общност в ИФК са обвързани и носят индивидуална отговорност за засилване на доверието и издигане престижа на ИФК, като гарантира професионалния статут и авторитет на отделния служител.

(2) Кодексът има за цел:

2.1. Да гарантира добрите взаимоотношения между учените, служителите и работодателя и да благоприятства постигането на успех при създаване, трансфер, разпространение на знания и на технологично развитие.

2.2. Да приканва учените и работодателя към отговорност в работата и към взаимно професионално признание на работното място.

2.3. Учените и служителите от ИФК да поемат своята отговорност и да се ръководят в дейността си от залегналите в Кодекса принципи и норми на поведение.

2.4. Да регулира отношенията между учените и служителите от ИФК, както и между тях и други научни и обществени институции.

Чл. 2. (1) Членове на институтската общност (служители) в ИФК осъществяват дейността си при спазване на следните етични принципи: законност; лоялност; честност; безпристрастност; политическа неутралност; компетентност; коректност; толерантност; колегиалност; отговорност и отчетност.

(2) При изпълнение на служебните си задължения, служителите в ИФК се ръководят от следните етични норми на поведение:

2.1. Да работят за издигане престижа на българската аграрна наука и да създават достоверни научни разработки, постигнати чрез контролирани изследователски анализи;

2.2. Индивидуалната отговорност на всеки служител е да се стреми към най-високи норми на поведение в научно-изследователската дейност и в отношенията си с възложителите;

2.3. Всеки служител, в зависимост от личните си ценности, професионална квалификация и опит, е призван да допълва развитие в Кодекса принципи и норми на морално поведение;

2.4. Учените трябва да гарантират, че тяхната изследователска дейност е полезна за обществото и не повтаря извършени преди тях и на друго място изследвания;

2.5. Учените не трябва да изискват от своите сътрудници и подчинени да действат в нарушение на принципите на научната етика.

РАЗДЕЛ II

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 3. (1) Служителите в ИФК изпълняват задълженията си в съответствие с длъжностната характеристика на заеманата длъжност и функциите на научните отдели в Института, описани във Вътрешните правила, одобрени от Директора.

(2) Служителите в ИФК подпомагат с дейността си Директора, Дирекционния съвет и ръководителите на научни отдели, като проявяват висок професионализъм, безпристрастност и участват активно с лично мнение, при обсъждане на важни въпроси, както и при изпълнението на взетите от висшестоящите ръководители решения и при осъществяване на служебните си правомощия.

(3) Ръководителите на научни отдели следват поведение, вдъхващо доверие и сигурност в длъжностните лица, като с дейността си подпомагат и своите подчинени.

(4) Служителите изпълняват задълженията си честно и не допускат лични и политически пристрастия да оказват влияние при вземане на решения и изпълнение на възложените задачи.

(5) При изготвяне на важни становища за висшестоящи институции, учени и други изпълнителски кадри предоставят цялата налична информация по въпроса, с която разполагат на прекия си ръководител и на колегите си, ангажирани със задачата, с което гарантират всеобхватността на материала и подпомагат вземането на правилно решение.

Чл. 4. (1) Служителите са длъжни да спазват служебната йерархия, съгласно Правилника за устройство и дейността на ИФК, заповедите на Директора, свързани с налагаща се промяна в субординацията и организацията на работата, както и разпореденията на висшестоящи институции по въпроси от тяхната компетентност.

(2) Служителите не са длъжни да изпълнят, по тяхна преценка, неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно правонарушение, същата е рискована за тяхното здраве или ще доведе

до повреждане на държавно имущество, но трябва незабавно писмено да мотивират отказа си с доклад до Директора.

(3) Служителите в Института може да поискат писмено потвърждаване на устна заповед, когато откриват, че разпореждането не е достатъчно добре мотивирано и съдържа правонарушение. Това се извършва с писмен доклад до Директора.

Чл. 5. Служителите поставят пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, предлагат идеи и търсят съдействие за решаването им.

Чл. 6. (1) Служителите в Института противодействат на корупционни прояви и други неправомерни действия в Института, като информират Директора с писмен мотивиран доклад.

(2) Служителите в Института не допускат да бъде поставяни във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалния им подход по определени въпроси.

(3) Служителите от Института не може да приемат подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл. 7. Членовете на общността на Института не могат да ангажират със свои лични мнения официална позиция на Института, без да са изрично упълномощени за това от Директора със заповед.

Чл. 8. (1) При изпълнение на служебните си задължения служителите от Института опазват и не използват за лични цели повереното им имущество.

(2) Служителите от Института са длъжни своевременно да информират непосредствения си ръководител за констатирана загуба/липса или повреда на повереното им имущество.

(3) Създаваните в Института документи и изходните данни за тях - лични трудови досиета и цялата информация, свързана с трудови правоотношения, бюджетни и счетоводни данни и справки, заповеди, разработки, прогнози, програми, етапни отчетни данни и анализи и обобщени отчети от отделите, съдържащи данни за характера на дейността, реализираното производство, финансовото състояние и др., е информация от особена важност за Института и ССА и се използват от служителя само за изпълнение на служебните му задължения и не се разпространява.

Чл. 9. Служителите от Института са длъжни да организират така работното си време, че да изпълняват възложените им задачи, качествено и съобразно посочените срокове.

Чл. 10. (1) В отношенията с колегите си служителят на Института проявява уважение и коректност. Не се допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Всеки член на институтската общност в Института уважава мнението на колегите си и правото им на личен живот.

Чл. 11. При сериозни противоречия между колеги в решаването им взема участие прекият ръководител, а при необходимост и Директорът.

Чл. 12. С личното си поведение и с отговорността при изпълняване на служебните си задължения, служителят в Института трябва да бъде за пример на другите, а служителите на ръководни длъжности, пример и за подчинените си.

Чл. 13. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят или работникът следва поведение, което не уронва престижа на Института или ССА.

(2) Служителят спазва благоприличие и делови вид в облеклото, което трябва да съответства на служебното му положение и на институцията, която представлява.

Чл. 14. Член на институтската общност в Института не може да участва в прояви, с които би могъл да накърни престижа на ИФК. Не може да ангажира официална позиция от името на ръководството или на системата на ССА, без да бъде изрично упълномощен, и то ако длъжността му го позволява.

Чл. 15. Служител от ИФК не може да упражнява странични ангажименти, дублиращи служебните му задължения, с цел осигуряване на материални и финансови облаги, когато това води или би могло да доведе до конфликт на интереси.

Чл. 16. Служителите на Института придобиват и управляват личното си имущество по начин, несъздаващ съмнение за злоупотреба със служебно положение и за конфликт на интереси. Те не могат да ползват предоставени им по служба материални активи за лични цели.

РАЗДЕЛ III

ПРОФЕСИОНАЛНА И НАУЧНА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОТГОВОРНОСТ

Чл. 17. (1) Учените трябва да се стремят да извършват научната дейност на високо ниво на професионална компетентност, в съответствие с международно сравними професионални стандарти.

(2) Да приемат изпълнението само на такива задачи от научно-изследователските проекти, за чиято оценка имат необходимата квалификация и доказан професионален опит.

(3) Да повишават нивото и да поддържат уменията си и професионалната си квалификация.

(4) Да използват пълноценно наличните научни, професионални, технически и административни ресурси, от които зависи качествено изпълнение на задачите им.

(5) Да установяват контакти с учени и от други области, които ще допринесат за разширяване и обогатяване на научния им морал.

Чл. 18. (1) Учените в ИФК носят професионална и научна отговорност за работата си и се отнасят с почитеност и уважение към работата на колегите си.

(2) Учените допринасят за обществения престиж на професията и са отговорни за предотвратяване на действия и поведение за накърняване на този престиж.

(3) С изследователската си дейност, учените обогатяват аграрната наука и съдействат за усъвършенстване на взаимоотношенията в научните колективи.

(4) В професионалната си дейност учените в Института се отнасят честно, справедливо и с уважение към предшестващите изследователи и своите колеги, като съблюдават и спазват собсвените си професионални интереси и тези на останалите.

(5) Учените, участващи в научни колективи по разработването на изследователски проекти, спазват задълженията си по приетия дял на участие в разработката.

(6) Учените не трябва да плагиатстват разработки на български и чуждестранни изследователи. Те спазват принципа на интелектуална собственост и съвместната собственост върху данните, в случай, че изследването е извършено в сътрудничество с един или няколко научни ръководители и / или изследователи.

(7) Учените трябва да подкрепят новите и авангардни научни търсения и да спомагат за включване в иновации.

(8) Проявите на недоброжелателност и корупция са несъвместими с морала и етиката на учените в ИФК.

(9) Учените следва да познават стратегическите цели, от които се ръководи тяхната изследователска среда, както и механизмите за финансиране.

(10) Учените са отговорни пред Директора и към цялото общество. При финансиране от публични фондове носят отговорност за ефективното използване на средствата от бюджета на данъкоплатците.

(11) Учените следва да полагат грижи за израстване на младите учени.

РАЗДЕЛ IV

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Чл. 19. (1) Служител от ИФК не може да участва при обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения, когато той или свързани с него лица са заинтересувани от съответното решение, при конфликт на интереси или когато има основателни съмнения за неговата безпристрастност.

(2) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят на ИФК е длъжен да уведоми своя пряк ръководител.

(3) Служител в ИФК, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в администрацията, информира ръководството.

Чл. 20. (1) Служителите в ИФК не може да използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Служителите или работниците, напуснали Института, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Чл. 21. (1) Служителите не трябва да бъдат дискриминирани по пол, възраст, етнически или социален произход, религиозни убеждения, политически възгледи, обществен и социален статус.

(2) Работодателят е длъжен да гарантира условия за осигуряване равенство на половете в науката, чрез предоставяне на еднакви възможности, както при наемане, така и при следващите нива в научната кариера, при спазване на критериите за качество и компетентност.

РАЗДЕЛ V

ЕТИЧНА КОМИСИЯ, ФУНКЦИИ И ПРАВОМОЩИЯ. ДОКЛАДВАНЕ НА ЕТИЧНИ НАРУШЕНИЯ

Чл. 22. (1) Сигнали за неетично поведение трябва да бъдат изпратени писмено до Председателя на Етичната комисия. Те следва да включват описание на предполагаемото нарушение, информация в подкрепа на твърдението и посочване на нормите, които се смята, че са нарушени.

(2) Обвиненият в неетично поведение се смята за невинен до доказване на противното.

(3) Председателят на Етичната комисия преценява, дали предполагаемото деяние представлява нарушение на етични правила, заложиени в Етичния кодекс на ИФК.

(4) Ако Етичната комисия констатира, че не е извършено нарушение в смисъла на този Кодекс, тя следва своевременно писмено да информира засегнатите страни и ръководството на ИФК. В тази ситуация случаят се смята за приключен.

(5) Ако при проучването и изслушванията Етичната комисия констатира нарушение, се извършва проверка по сигнала. На този етап Председателят на Етичната комисия е длъжен да информира и двете страни, че е започнало разглеждане на сигнал за неетично поведение.

(6) Членовете на Етичната комисия са длъжни да изслушат и двете страни, като разгледат доказателствата и материалите, които са им предоставени и допълнителните такива, с които разполагат. След приключване на проверката, Комисията изготвя доклад до Директора на ИФК, в който е:

- а)** описва подаденият сигнал, отговорите на обвинения в неетично поведение и резултатите от проведеното разследване.
- б)** излага становище за това дали е извършено нарушение.

в) дава предложение за действие от страна на ръководството на ИФК, включващи:

- Формално предупреждение;
- Мотивирано предложение за налагане на дисциплинарно наказание, чиято строгост съответства на съществуващата правна уредба и Кодекса на труда, вкл. неподновяване или прекратяване на трудовия договор.

(7) Комисията изисква писмен отговор от ръководството на ИФК относно изпълнението на препоръчаните от нея санкции.

Чл. 23. (1) Чрез този Етичен кодекс се конституира съществуването, структурата и функциите на Етичната комисия.

(2) Етичната комисия се избира от всички членовете на общността на ИФК, с обикновено мнозинство и с четиригодишен мандат.

(3) Етичната комисия се състои от пет члена, трима от които учени, и избира свой Председател.

Чл. 24. (1) Целта на Етичната комисия е спазването на правилата и принципите в дейността на служителите от ИФК, заложи в настоящия Кодекс.

(2) Етичната комисия приема и разглежда писмени жалби и сигнали на заинтересованите лица, като при необходимост изисква допълнителен доказателствен материал.

(3) Етичната комисия изпълнява функцията на медиатор при уреждане на конфликтните ситуации между засегнатите страни.

(4) Етичната комисия изслушва страните при оплаквания за нарушения.

(5) Когато член на комисията е страна в спора, разглеждан от нея, той се отстранява от участие в работата ѝ до решаването на казуса, за да се избегне конфликтът на интереси.

(6) Етичната комисия взема своите решения с квалифицирано мнозинство.

(7) Етичната комисия отправя препоръчителни мерки към ръководството на ИФК.

(8) Етичната комисия докладва минимум един път годишно за дейността си и възникналите случаи, пред ОСУ на ИФК.

(9) В края на мандата си, комисията може да препоръчва промени за подобряване на своята дейност.

РАЗДЕЛ VI

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 25. Неспазването на изискванията в Етичните норми за поведение на служителите в ИФК, носят дисциплинарна отговорност по Кодекса на труда.

Чл. 26. При първоначално встъпване в длъжност прекият ръководител е длъжен срещу подпис, да запознае служителя с разпоредбите на Етичните норми, поведение на служителите в Института.

РАЗДЕЛ VII

§1. Етичният кодекс за поведение на учените и служителите в ИФК е разработен въз основа на Етичен кодекс на учените от ССА (приет от Изпълнителното бюро на ССА с Протокол №РД-10-15 от 20.05.2013 г. и утвърден от Управителния съвет на ССА с Протокол №РД-09-06 от 22.05.2013 г.) и други научни звена от системата на ССА и научната общност.

§2. Настоящият Етичен кодекс е приет от Общо събрание на учените с Протокол № 6/15.12.2020г.

§3. Промени и допълнения в текстовете на Етичният кодекс за поведение на учените и служителите в ИФК се правят след писмени предложения до Председателя на Етичната комисия в ИФК и се извършва по същия ред.